

زانەست و ژيان

رەق، شل، گاز

هەمی ماددەین هەیی دابەش دبنە سەر سێ فۆرمان. رەق، شل و گاز. ماددەین رەق و هەشک وەک بەری، ناسنی، داری فۆرم و قەواردیە کە هەیه. ماددەین شل درۆن و فۆرمی وان دەیتە گوهارتن لێ ناهینە گۆشتن. گازێ وەک ماددەین شل ب فۆرمی خۆ دەیتە گوهارتن و هەروەسا دەیتە گۆشتن ژێ.

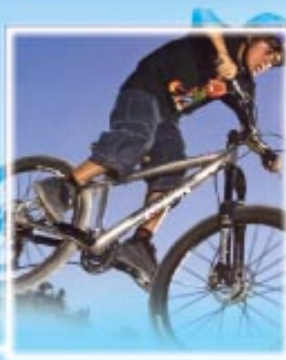
ژ نافی بۆ هەمی و بەروقاژێ..

دەما مرۆف کتلیەکن
ئافی ددانیتە سەر ئاگری،
ئەو ئافا تیدا دبیتە هەم.
ئەگەر هەم بێتە تەزیکرنشە
جارەکا دی دێ بێتە ئاف.
هەر ب قی رەنگی هەما
ئافا بلند دبیتە ئاسمانان
دبیتە باران و دباریت.

فۆرمین جودا، جودا یین ئافی..

ئاف د ئاف دمیا و رویباران
دا یا رۆنە. د بەفری دا هەشک
دبیت و هەر وەسا دبیتە هەم.
ئانکو ب هەر سێ فۆرمان
هەیه.

ل ئه سمانان دفریت ..

با تېكه له په كې ژ گه له ك جوړين گازان وهك ئوكسجينى، هيدروجينى،
كۆلديوكسيدى و گه له كېن دى. هندك ژ وان گازان سڅكترن ژ باى بۇ نموونه:
گازا هېليوم سڅكتره ژ باى و نهف بالۇنا هوون دېين ب گازا هېليۇمى ھاتييه
داگرتن لخوا بلند دېيتە بەر نەسمانى ..

بھوژاندىن و ھشكرنە ڤه ..

نەگەر مرؤف ماددېه كې ھشك يان رەق
باش گەرم بکەت، دى بھوژيت و ڤورمى وى شل
بېت. نەف مرؤفە پش دكەتە شووشەيى رۇن و
دەما سار دېيت ھشك دېيتە ڤه و ب ڤى رەنگى
نەم نامانان وهك گوئدان و پەياله و پەرداغان ژ
شووشەيى چى دكەين.

تودزانی؟

نەگەر مرؤف گازەكې
بگششيت كەل دېيت. لخوا
دەما مرؤف ب پەمپى تايرا
پايسگلى پش ددەت، پەمپە
گەرم دېيت.

